

**Antonii Milliei, Lvgdvnensis, E Societate Iesv, Moyses
Viator**

Millieu, Antoine

Lugduni, 1636

Eminentissimo, Et Reverendissimo Domino, D. Alphonso Lvдовico
Dvplessis De Richeliev, S. R. E. Cardinali, Archiepiscopo Lvgdvnensi,
Galliarum Primati, Summo Sacrarum Largitionum Curatori, Antonius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69066](#)

EMINENTISSIMO,
ET REVERENDISSIMO
DOMINO,

D. ALPHONSO
LVDOVICO
DVPLESSIS
DE RICHELIEV,

S. R. E. CARDINALI, ARCHIE-
PISCOPO LVGDVNENSI, GALLIA-
rum Primi, Summo Sacrarum
Largitionum Curatori,

ANTONIVS MILLIEVS, è Soc.
IESV, D. D.

ON audet VIATOR hic MOSES,
CARDINALIS EMINENTISSIME, dare se in viam, lon-
gam sanè ac laboriosam, pericu-
lisque plurimis, ut olim præsensit,
obfessam, sine idoneo, tutoque cōmeatu. Quem
† 2 - cūm

cùm ab Ægyptio Pharaone intimis propè pre-
cibus frustrà postulasset in triduum ; meminit
sibi paulò pòst à Deo singulari prouidentiâ, mu-
nificentiaque supra humanam fidem memor-
abili, in annos vix quadraginta concessum. Nunc
ille igitur veterum periculorum memor, quæ
tam longo itinere adiit, peregrinaturus iterum,
sed in hoc poëtico nouo schemate, tutelaris il-
lius Angeli, qui viam sibi præibat in Columnâ,
memoriam reuocat, cuius in eximiâ tuâ huma-
nitate, tanquam in cœlestis alicuius Genij pro-
pensiissimâ in tuos omnes tutelâ, suspicit, ac ve-
neratur imaginem. Hinc illi spes altera secun-
di istius, quem supplex orat, commeatus. Hinc,
Lugduno tuo, vbi viuis, & spiras in tot millium
deuotissimorum tibi capitum pectoribus, Alpes
superat, maria traicit affectibus alatus animo-
rum, elatúsque, quos singularis tuæ fiducia faci-
litatis euexit, tuis vt genibus aduolutus enixè
deprecetur, vti sibi liceat inire viâ spectatissimo
tuo Nomine præmunito, tibique solenniter D.
dicato; & , si Eminentiam tuam eosque de-
mittere consueta dignatur humanitas, etiam
adoptione tuo. Causæ illi tanti fauoris petendi,
sperandique, abs te uno omnes. Primùm enim
profitetur ingenuè Scriptorē suum solitudine
tuâ, curaque vix credibili recuperatum è mortis
faucibus, quibus decretoriis illum, medicorum
iudicio,

iudicio, morbus obiecerat depositum ; quem, ut
illi praesenti, conspectuque tuæ Eminentia, tan-
quam odoriferâ aliquâ Panacea, spem vitæ affla-
res, conuisebas, & hortabaris nimis tu quidem
humaniter. Spiritum verò si quæ præsefert Mu-
sæum VIATOR Moyses in hoc iam decli-
ui lapsu flectentis ad capulum, sicut ad metas
ætatis, tuo afflatu, impulsuque haussisse testatur.
Nam, quis nunc tandem, nisi tu me, ALPHONSE,
moueres.

Sic animi, rerumque inopem, gelidumque senecta
Rursus in Aonios posset propellere saltus?
Extrusum longè Pindo, probrisque repulsum
Fontibus arcerent Musæ; nunc fortè verentes
AUSPICIS impulsus TANTI, nutuque iubentem,
GLORIA PLESSÆ QVEM PURPURAT

ALTERA GENTIS,

Abstineant; placidæq; velint audire canentem
Prodigiis domitam Memphis, Regisque superbi
Duritiam obtritam plagis.

Sic enim debueram, & maluisse ordiri maiore
aliquo clarissimi tui totâ Europâ Nominis ambi-
tu, nisi me supra modum pudens, & modestus,
tuique in eo persimilis Moses iste tuus vetus-
set; qui ex modestissimi tui Genij sensu hone-
stissimæ, clarissimæque inter suos frontis radia-
tum iubar flammeo premit in publico, quo tamè
Cherubinis æmulus splendoribus, Deo corâ ful-

† 3 get

get in Adyto. Tu a certe gratia est, CARDINALIS
EMINENTISSIME, quod iam biennio molestis
ferè omnibus exsolutus curis, ac præsertim illâ
diei malitiâ liber, quâ laborant gemuntque in
religiosis etiam Ordinibus Patresfamiliâs, non
nullo fruor otio; non illâ quidem amœnitate,
silentioque secessus, quem Musæ postulant illæ
admirabilitatem, æternitatémque suorum Ope-
rum scrupulis in antris toto attonitæ Phœbo au-
cupantes; sed quem vrbanae istæ tuæ Camœ-
næ Virgines, solitudine etiam monastica, clau-
strique silentio gaudentes, mihi præstiterunt,
in religiosâ cellulâ ad præterfluentis ripam
Rhodani, & importunum celeusma remigum,
consuetis tamen, & frequentibus officiis, quæ
tuo maxime Nominé, causâque illis debo, in-
terpellatum. Quod eò dico, ne mireris balbu-
tientem adhuc istum Moysem, neque dum elo-
quentem ab heri, & nudius tertius. Illo igitur
otio per te mihi concessò benè, an secùs vsus
sim, tuæ sapientiæ, & æquitatis, penes quam
ius est hoc omne, iudicium esto; illud tibi con-
stet modò, nihil à me interim operæ, quam qui-
dem sacris Parthenonibus istis tuis nauare po-
tuerim, defuisse. Subcesiuis, quas mihi relique-
runt, horis ita sum vsus, ex quo Lugdunum in
Iucu, desiderioque tui reliquisti, ut hunc tibi
Viatorē munus adornarem, Romamque mit-
terem,

terem, priusquam peregrinetur longius, non magis commeatus à tuâ Eminentia necessarij pendi gratiâ, quam pietatis in illam meæ, obseruantiaz, obsequiique testificandi causâ. Nunc ille iterum, sicut Infans olim, opinionu fluctibus in papyracea fiscellâ exponendus, quia celari amplius non potest, eget occursu, totoque sinutuæ humanitatis, sicut ille alias in mollissimos Reginæ sensus incidit, quæ fluctuantem in papyro sustulit, & humanissimè suscepit infantem. Quam isti nunc humanitatē promittere videtur mista tua, temperatâque, ac velut diluta animi, morumque cädore purpura verè regia, Regique Christianissimo hoc etiam gratissima colore; humanitatis *vincita canalibus*, ut deriuetur, & effundatur in tenuissimos quosque, per mollissimos aditus, quos illis ad Eminentiam tuam singulari facilitate sternis. Sed illa iam dudu abutitur balbutiens iste Moses, & ineptissimè peccat in publica totius Orbis Christiani commoda, & Galliaz maximè negotia maxima, quorum prospero successu ex sapientiaz tuæ consiliis ductuque sperato dolorem, desideriumque publicum lenit, ac sustinet, quæ tui in omnium animis perperit, ac nutrit absentia. Quare ne Cubicularius aliquis illum seueriore supercilie è Patrum Purpuratorum confessu tuis pedibus auellat, extrudatque, velut importunum, nec satis pro vrb-

† 4 no

no illo nitore, deliciisque Romanis cultum ; sed
in hoc viatorio petaso puluerulentum, secat cæ-
tera , quæ ad eblandiendam sibi tuam gratiam,
de summis vestri stemmatis virtutibus , de tuis
publicis , priuatisque de more attingere debue-
rat, ne rusticulus existimetur in aulâ tam politâ,
continuatâ tot sœculis vrbanitate : facit tamen
non parum sapienter, quod neque tam multa
carptim attingere , neque tam diffusa strictim
complecti audet, ne colosso in vnguiculo mo-
liri voluisse videatur. Si vnam, aut alteram reci-
tationis horam abs te aliquando impetrarit, sine
vetere illâ Romæ vſitatâ comportandis cathe-
dris ambitiosâ Poëtis Musopatagis Orchestrâ,
tacitè tibi te legenti ostendet in Mosis veteris
eminentissimâ in solitudine , & in publico phi-
losophiâ, & moribus, Pastoritia , Pontificiaque
virtute, & vigilantiâ; & in Aaronis pectore, gem-
meoque textu tibi exhibebit; cuius mores & vi-
ta, ad illius mystici ornatus typos, huic tuo Via-
tori Moysi poëticam ideam conformarunt. Ut
igitur ille nunc tuæ modestiæ , pudorique silen-
do parcit , ita tua Eminentia fauore suo iudi-
cioneque hanc illi viam fortunare velit : sic te
Deus in plurimos annos Ecclesiæ suæ , Galliæ-
que vniuersæ fospitare.

ÆQVO